

บทสรุปและ เสนอแนะ

บทสรุป

ในปัจจุบันภาพลักษณ์ของกรมตำรวจหรือทัศนคติที่ประชาชนมีต่อตำรวจซึ่ชัด และยืนยันได้ว่า ประชาชนขาดความศรัทธา ขาดความเชื่อมั่นและเกลียดตำรวจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการเมืองในการปรับโครงสร้างของกรมตำรวจ เพื่อที่จะทราบถึงสภาพปัญหาของประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม อาชญากรรม ตลอดจนการบริการและการตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย โดยกำหนดช่วงระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ในสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี จนถึงปี พ.ศ. 2540 ในสมัยนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ครั้งที่ 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. การที่กรมตำรวจได้มีการปรับปรุงโครงสร้างกรมตำรวจมาหลายครั้ง ก็เนื่องมาจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในทางป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ยังขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากภารกิจและอำนาจหน้าที่ของตำรวจตามกฎหมายกว้างขวางมาก โครงสร้างองค์กรมีความสลับซับซ้อนใหญ่โต และมีลักษณะการรวมศูนย์อำนาจค่อนข้างมาก มีสายการบังคับบัญชาตามสายงานตามลำดับชั้นค่อนข้างยาวรวมทั้งยังติดขัดกับรูปแบบของทหาร การเติบโตขององค์กรมีลักษณะแบบขาดทิศทางที่ชัดเจน แต่จะเป็นไปตามสภาพการณ์ในแต่ละช่วงเวลา และจะต้องตอบโต้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านั้น เช่น ยาเสพติด คดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ฯลฯ มีภารกิจที่ฝากไว้หลายส่วน เช่น ตำรวจรถไฟ ตำรวจป่าไม้ ตำรวจดับเพลิง ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ฯลฯ ลักษณะองค์กรยังเป็นในแบบปิด ขาดการมีส่วนร่วมและตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรภายนอก นอกจากนี้ยังมีความซับซ้อนและลึกลับภายในหลายส่วนซึ่งปัญหาส่วนหนึ่งเกิดความพยายามในการขยายอัตรากำลัง และการยกระดับของหน่วยงานตลอดจนเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเมืองและผู้บริหารในแต่ละยุคสมัยการแบ่งงานระดับสถานีตำรวจยังแบ่งงานตามหน้าที่มากกว่าตามลักษณะลูกค้ำ เช่น แยกประเภทลูกค้ำ ผู้รับบริการ เป็นประเภทอาชญากรรมและไม่ใช่อาชญากรรม เป็นต้น และประการสำคัญคือขาดการกระจายอำนาจมายังระดับสถานีตำรวจอย่างจริงจัง ซึ่งส่งผลให้

กรมตำรวจได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ ในด้านลบมาเป็นเวลาช้านาน ทั้งปัญหาความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและการสนองต่อความต้องการของประชาชน

จากการวิเคราะห์และประเมินผลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การสอบสวน และการบริการประชาชน ของกรมตำรวจ ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2540 ปรากฏว่าการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมบรรลุเป้าหมายที่กระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจกำหนด ส่วนการสอบสวนไม่บรรลุเป้าหมาย ปรากฏว่ามีสำนวนคดีค้างเป็นจำนวนมาก และการบริการประชาชนขาดประสิทธิภาพ รวมตลอดทั้งการวัดประสิทธิภาพการดำเนินการของโครงการต่างๆ ของกรมตำรวจ ปรากฏว่าใช้เงินงบประมาณจำนวนมาก แต่บรรลุเป้าหมายน้อยมาก ไม่คุ้มกับเงินงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายไปกับโครงการดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกรมตำรวจ และเมื่อทำการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในแต่ละช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา ผลการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด แม้ว่ารัฐบาลและอธิบดีกรมตำรวจในแต่ละสมัยจะมีนโยบายในเรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่แตกต่างกัน และได้มีการปรับโครงสร้างกรมตำรวจมาหลายครั้งก็ตาม แสดงให้เห็นว่าการปรับโครงสร้างกรมตำรวจที่ผ่านมาไม่มีผลกระทบหรือเอื้ออำนวยต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่ากับว่า การปรับโครงสร้างของกรมไม่บรรลุเป้าหมายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อนึ่ง มีข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งการแจ้งความ ร้องทุกข์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่หลายประการ อาทิเช่น

- 1) ตัวเลขผลการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมส่วนใหญ่จะเท่ากันหรือใกล้เคียง เกณฑ์เป้าหมายที่กระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจกำหนด และตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี 2531-2540 จะ เป็นไปในลักษณะดังกล่าวตลอด จึงทำให้เป็นห่วงว่าประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่แท้จริง มีแค่ไหนเพียงใด หรือเป็นเพียงการทำตัวเลขเพื่อให้เข้าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อป้องกันมิให้ถูกตำหนิ หรือถูกพิจารณาข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา

หรือเป็นการป้องกันมิให้หน่วยเสียชื่อเสียงที่ปฏิบัติงานไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะจากการวิเคราะห์ที่ประเมินผลงานด้านการสอบสวน จะปรากฏว่าไม่บรรลุเป้าหมายโดยสิ้นเชิง ทำให้เกิดความไม่ขัดแย้งกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าห่วงใยเป็นอย่างมาก

2) ปัญหาอาชญากรรมในกลุ่มคดีทุกกลุ่ม มีสถิติการรับแจ้งคดีเพิ่มมากขึ้นก็จริง แต่สถิติที่ปรากฏน่าจะเป็นเพียงข้อมูลที่มีผู้มาแจ้งความร้องทุกข์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น แต่ในข้อเท็จจริงแล้วน่าเชื่อว่ายังมีคดีอาชญากรรมอีกเป็นจำนวนมากที่ผู้เสียหายไม่ได้แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิเช่น ผู้เสียหายเห็นว่าถึงแม้มาแจ้งความแล้วก็คงไม่ได้ผล ผู้เสียหายก็อาจไม่มาแจ้งความ หรือในคดีประทุษร้ายทางเพศ ผู้เสียหายเกิดความอับอายเพราะกลัวจะตกเป็นข่าวหรือกลัวผู้ปกครองทราบ จึงไม่กล้ามาแจ้งความ หรือในคดีลักทรัพย์ผู้เสียหายไม่เชื่อถือประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ว่าเมื่อมาแจ้งความร้องทุกข์จะได้รับความสนใจในการติดตามคดีหรือไม่ และการแจ้งความต้องเสียเวลามากจึงไม่มาแจ้งความ นอกจากนี้ยังมีกรณีที่ผู้เสียหายมาแจ้งความแล้ว แต่ไม่ปรากฏหลักฐานในการแจ้งความในทางคดี ซึ่งเป็นสถิติที่น่าเชื่อว่าในแต่ละปีมีเป็นจำนวนมากไม่น้อย

2. การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การบริการและการตอบสนองความต้องการของประชาชนนั้น เนื่องจากการรวมศูนย์อำนาจของกรมตำรวจ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการของตำรวจเป็นการดำเนินการในรูปของ "ระบบตำรวจแห่งชาติ" (national police system) ซึ่งเป็นการดำเนินการในรูปของการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง (decentralization) คือให้มีตำรวจรัฐบาลกลาง แต่เพียงอย่างเดียว โดยมีอำนาจครอบคลุมไปทั่วประเทศ ทั้งการบังคับบัญชา การกำหนดนโยบาย และการบริหารล้วนขึ้นอยู่กับกรมตำรวจทั้งสิ้น มิใช่ขึ้นอยู่กับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ว่าจะเป็นไปในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยและการบริการประชาชน หรือในด้านอื่นๆ ในทุกท้องที่อาจจะไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเสมอไป ประกอบกับโครงสร้างของกรมตำรวจมีสายการบังคับบัญชาค่อนข้างยาว เกิดความซ้ำซ้อนในหน่วยปฏิบัติงาน และหน่วยควบคุมดูแลซึ่งส่งผลให้การสั่งการและการสนับสนุนต่าง ๆ ล่าช้าเป็นการสิ้นเปลืองทั้งกำลังพลและงบประมาณโดยไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร นอกจากนี้การ

กำหนดหน้าที่ของกรมตำรวจยังไม่ชัดเจนและมีลักษณะกว้างเกินไป ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องถูกใช้ไปปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่มีใช้หน้าที่หลักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการบริหารงานมีเป้าหมายคลุมเครือ สับสน บางครั้งก็วัดการทำงานของตำรวจในเรื่องการรักษากฎหมาย และบางครั้งก็วัดการทำงานของตำรวจเกี่ยวกับการบริการประชาชน ซึ่งการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลางของกรมตำรวจทำให้หน่วยงานปฏิบัติการในระดับพื้นที่ขาดความคล่องตัวในการตัดสินใจและดำเนินงานด้านต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ไม่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบกับสายการบังคับบัญชาและการควบคุมดูแลค่อนข้างยาว และกว้างทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถควบคุมดูแลประพฤติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทั่วถึง จึงทำให้เกิดปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง เรียกและรับผลประโยชน์จากรุทกิจนอกกฎหมาย อาทิเช่น การค้ายาเสพติด การค้าอาวุธสงครามการค้าของเถื่อน การค้าหญิงบริการทางเพศ บ่อนการพนัน ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีพฤติการณ์ข่มขู่ประชาชน พุดจาไม่สุภาพ ข่มขู่ผู้ต้องหา ทำเกินกว่าเหตุ และดื่มสุรา อาละวาด ซึ่งพฤติการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ตำรวจได้รับการตำหนิติเตียนจากประชาชนอยู่เสมอ เป็นเหตุให้ประชาชนทั่วไปมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 2 ได้ว่า การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชน การสอบสวนคดีอาญา และการใช้จ่ายงบประมาณของกรมตำรวจเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการรวมศูนย์อำนาจของกรมตำรวจ ทำให้สายการบังคับบัญชายาว ขาดการควบคุมตรวจสอบอย่างใกล้ชิดอันเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ได้มีการปรับโครงสร้างกรมตำรวจมาหลายครั้งก็ตามซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

3. การปรับโครงสร้างของกรมตำรวจเพื่อกระจายอำนาจไปท้องถิ่นประสบปัญหาในปัจจุบัน เนื่องจากมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาแทรกแซง ทั้งนี้เนื่องจากตำรวจเป็นกลไกอย่างหนึ่งในระบบควบคุมสังคม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของสังคม จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการเมือง การปกครองสังคมและ เศรษฐกิจของประเทศอย่างใกล้ชิด ในลักษณะที่ว่าฝ่ายบริหารหรือรัฐบาล (ฝ่ายการเมือง) ซึ่งจะเป็นผู้วางนโยบายให้ตำรวจปฏิบัติ และกำหนดมาตรการ

ควบคุมติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจให้บรรลุตามเป้าหมายแห่งนโยบายที่ได้กำหนดไว้ ในขณะที่เดียวกันตำรวจก็เป็นข้าราชการประจำซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายของรัฐบาล ตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายการเมืองสดหลั่นกันตามระดับของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และยังมีหน้าที่ขจัดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกให้แก่ฝ่ายบ้านเมือง ตามความจำเป็นของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น อันเป็นผลให้ฝ่ายการเมืองกับตำรวจมีความสัมพันธ์กันอย่างไม้อาจจะแยกออกจากกันได้โดยสิ้นเชิงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้เพราะตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งอำนาจในการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาทุกประเภท โดยปราศจากการควบคุมโดยองค์กรอื่นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ประกอบกับการบริหารงานของกรมตำรวจใช้รูปแบบรวมศูนย์อำนาจหรือรวมอำนาจไว้ในส่วนกลางจึงเป็นเหตุให้บรรดากลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคมหรือผู้ประกอบการมิชฉาชีพหรือกลุ่มอาชญากรรม พยายามแสวงหาผลประโยชน์จากอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ของตำรวจที่มีอยู่ตามกฎหมายในลักษณะที่ต่างฝ่ายต่างก็อาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดการคอร์รัปชันทั้งในและนอกองค์กรตำรวจ มีการรับและแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบ ซึ่งเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อวิชาชีพตำรวจและกรมตำรวจ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความไม่เสมอภาค และความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายต่อประชาชนในสังคมนั้น ๆ ด้วย ซึ่งกรมตำรวจในยุคปัจจุบันนี้ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยในสังคมเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน รวมทั้งสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง โดยได้พยายามปรับปรุงโครงสร้างและการบริหารงานของกรมตำรวจให้เป็นรูปแบบกระจายอำนาจไปสู่ระดับล่าง หรือหน่วยปฏิบัติระดับสถานี หรือระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติภารกิจหลักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการบริการประชาชนให้สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความพยายามปรับโครงสร้าง และการบริหารงานของกรมตำรวจมาหลายครั้งหลายหนเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมตำรวจเกิดประสิทธิภาพ แต่ก็ไม่สามารถปรับโครงสร้างให้เกิดการกระจายอำนาจไปสู่ระดับล่างหรือระดับท้องถิ่นได้จนถึงปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เนื่องจากมีปัจจัยทาง

การเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องและแทรกแซงอยู่ตลอดเวลา ดังจะเห็นได้จากการดำเนินการปรับโครงสร้างกรมตำรวจแต่ละครั้งแต่ละรัฐบาลจะถูกครอบงำโดยฝ่ายการเมือง และจะถูกกำหนดให้กรมตำรวจต้องอยู่ภายใต้การปกครองบังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้ทางฝ่ายการเมืองตั้งแต่รัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ จนถึงรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2540 ได้ดำเนินการเสนอปรับโครงสร้างกรมตำรวจและโครงสร้างที่เสนอปรับปรุงดังกล่าวไม่มีหลักการกระจายอำนาจตำรวจไปสู่ท้องถิ่นแต่อย่างใด

สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 3 ได้ว่า การปรับโครงสร้างของกรมตำรวจเพื่อกระจายอำนาจไปท้องถิ่นหรือระดับสถานีตำรวจ ประสบปัญหาในปัจจุบันเนื่องจากมีปัจจัยการเมืองเข้ามาแทรกแซงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คงมีเพียงแต่การเสนอปรับโครงสร้างกรมตำรวจเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ของรัฐบาลปัจจุบันนี้เท่านั้น ถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีการกำหนดหลักการให้มีการกระจายอำนาจไปท้องถิ่นหรือระดับสถานีตำรวจก็ตาม แต่ก็ได้มีการกำหนดหลักการที่จะให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ภูมิภาคซึ่งนับว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีที่จะนำไปสู่การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การที่กรมตำรวจจัดให้มีการปรับโครงสร้างเนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบบประชาธิปไตย ยังขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพเนื่องจากการรวมศูนย์อำนาจของกรมตำรวจและการปรับโครงสร้างของกรมตำรวจ เพื่อการกระจายอำนาจไปท้องถิ่นที่ประสบปัญหาในปัจจุบัน เนื่องจากมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาแทรกแซง

ข้อเสนอแนะ

1. การปรับโครงสร้างของกรมตำรวจใหม่ ควรจะเป็นการปรับโครงสร้างเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมการรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนการบริการและสนองความต้องการของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับเป็นสำคัญกล่าวคือเมื่อปรับโครงสร้างแล้วประชาชนโดยรวม หรือสังคมจะได้รับอะไรตอบแทน ไม่ควรปรับโครงสร้างเพื่อขยายอัตรา เพิ่มยศเพิ่มตำแหน่ง หรือ

ยกระดับของหน่วยงาน หรือเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของการเมืองหรือผู้บริหารในแต่ละยุคสมัย นอกจากนี้การปรับโครงสร้างจะต้องคำนึงถึงปัญหาต่าง ๆ ของกรมตำรวจที่สร้างสมมาเป็นเวลาช้านานแล้ว อาทิเช่น

- 1.1 การมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่กว้างขวางมาก
- 1.2 โครงสร้างองค์การมีความสลับซับซ้อนใหญ่โต
- 1.3 มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจค่อนข้างมาก
- 1.4 ติดยึดกับรูปแบบของทหาร
- 1.5 การเติบโตขององค์การ มีลักษณะแบบขาดทิศทางที่ชัดเจน แต่จะเป็นไปตามสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา และจะต้องตอบโต้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านั้น เช่น ยาเสพติด คดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ฯลฯ
- 1.6 มีภารกิจที่ผากไว้หลายส่วน เช่น ตำรวจรถไฟ ตำรวจป่าไม้ ตำรวจดับเพลิง ฯลฯ
- 1.7 มีความซ้ำซ้อนและลักลั่นภายในหลายส่วน เช่น กองวิชาการ และกองวิจัยและพัฒนา กองบังคับการตำรวจจราจรและสถานีตำรวจนครบาล ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศและกองสารนิเทศ เป็นต้น ซึ่งปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากความพยายามในการขยายอัตรากำลัง และการยกระดับของหน่วยงาน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงไปตามการเมืองหรือผู้บริหารในแต่ละยุคสมัย
- 1.8 ขาดการกระจายอำนาจลงไปยังระดับสถานีตำรวจอย่างจริงจัง

1.9 ระดับสถานีตำรวจยังจัดแบ่งงานตามหน้าที่งาน (by function) มากกว่าตามลักษณะลูกค้า (by customer) เช่น แยกประเภทลูกค้าผู้ใช้บริการเป็นประเภทอาชญากรรม และไม่ใช่อาชญากรรม เป็นต้น

1.10 ลักษณะองค์การยังเป็นในแบบปิด ขาดการมีส่วนร่วมและตรวจสอบจากประชาชนและองค์การภายนอก ซึ่งถ้าหากการปรับโครงสร้างใหม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ก็จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอย่างแน่นอน

2. การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นหรือระดับสถานีตำรวจ การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นของกรมตำรวจ อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ระยะกล่าวคือในระยะยาว เมื่อรัฐบาลกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นโดยประชาชนจะเป็นผู้เลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นขึ้นบริหารแต่ละท้องถิ่น การกระจายอำนาจของกรมตำรวจไปสู่ท้องถิ่นก็สามารถทำได้ โดยให้ตำรวจบางส่วนไปขึ้นอยู่กับหน่วยการ

ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าตำรวจเป็นคณของประชาชน ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยการจัดตั้งสถานีตำรวจ ตำบล ให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในท้องถิ่นหรือตำบลของตนเท่านั้นและให้แต่งตั้งคนในท้องถิ่นเป็นตำรวจ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ และบริหารงานตำรวจให้มากที่สุด ทั้งนี้เพราะประชาชนในท้องถิ่นย่อมทราบปัญหาหรือความต้องการของคนในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนได้เป็นอย่างดี ซึ่งเรียกว่าตำรวจท้องถิ่น ส่วนในระยะสั้นนี้ เนื่องจากในปัจจุบันระบบตำรวจของ ไทยยังเป็นระบบตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินการของการรวมศูนย์อำนาจ เข้าสู่ส่วนกลาง คือมีตำรวจของรัฐบาลกลางแต่เพียงอย่างเดียว มีอำนาจครอบคลุมทั่วประเทศทั้งการบังคับบัญชา การกำหนดนโยบายและการบริหาร มิใช่ขึ้นอยู่กับหน่วยการปกครองท้องถิ่น การกระจายอำนาจในที่นี้เป็นเพียงการมอบอำนาจ ความรับผิดชอบบางส่วน หรือบางเรื่องให้ไปตัดสินใจ หรือวินัยสั่งการ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ แต่ตำรวจทั้งประเทศก็ยังขึ้นอยู่กับส่วนกลางไม่ว่าท้องถิ่น

3. การปรับโครงสร้างกรมตำรวจไม่ว่าจะปรับปรุงให้เป็นรูปแบบทรวง ตำรวจ หรือกองทัพตำรวจ หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือจะคงสภาพกรม ตำรวจไว้ตามเดิม จะต้องแก้ปัญหาในระดับพื้นฐานของกรมตำรวจให้เรียบร้อยเสีย ก่อน กล่าวคือ จะต้องแก้ไขในเรื่องการให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน การประกัน สิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นต้น จะต้องกำหนดให้มีหน่วยงานที่สามารถคาน อำนาจซึ่งกันและกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้เป็นที่พึ่งพาแก่ประชาชนได้ อย่างแท้จริง โดยจัดโครงสร้างให้มีลักษณะถ่วงดุลและตรวจสอบซึ่งกันและกัน และ จะต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและในอนาคตข้างหน้า ผู้ที่จะดำเนินการ ปรับปรุงจะต้องมีวิสัยทัศน์ (vision)

4. หลักการสำคัญของการปรับโครงสร้างกรมตำรวจ คือ ตำรวจจะต้องปลอดจากการเมือง ไม่ถูกการเมืองเข้ามาแทรกแซงได้โดยง่าย โดยจะต้อง เป็นหน่วยงานอิสระ แต่ให้มีหน่วยงานภายในที่สามารถจะคานอำนาจซึ่งกันและกัน เพื่ออำนวยความสะดวกมาให้แก่ประชาชน

5. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล และแต่งตั้งรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง มักจะมีผลกระทบต่อข้าราชการประจำทุกครั้ง โดยเฉพาะในเรื่องการแต่งตั้งโยก ย้ายข้าราชการประจำ (ที่เห็นชัดเจนคือกรมตำรวจ) จะถูกแทรกแซงทุกยุคทุกสมัย เป็นอย่างมาก ซึ่งจะทําให้ขวัญและกำลังใจของผู้ที่ปฏิบัติงานที่ไม่มีเส้นสายทาง

การเมืองเสียไป อันมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนั้นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยช่องทางทางการ เมืองมักจะได้รับการแต่งตั้งลงในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ทำให้ปฏิบัติงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นควรกำหนดบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติระหว่างนักการเมืองกับตำรวจให้ชัดเจนขึ้น เช่น การเมืองมีหน้าที่กำหนดนโยบาย ส่วนตำรวจมีหน้าที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบาย โดยต่างฝ่ายไม่แทรกแซงก้าวก่ายซึ่งกันและกัน นอกจากนี้รัฐบาลที่ได้รับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นรัฐบาลประชาธิปไตย จะต้องไม่แทรกแซงกิจการตำรวจโดยเฉพาะการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจหรือการพิจารณาความดีความชอบข้าราชการตำรวจ เพราะกรมตำรวจเป็นผู้ใช้งานตำรวจย่อมที่จะทราบดีว่าใครเหมาะสมกว่ากัน การใช้อำนาจทางการเมืองเข้าแทรกแซงทำให้ระบบคุณธรรมเสียไป อันมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการ และในขณะเดียวกันตำรวจก็ไม่ควรเข้าไปสวมักดิ์รับใช้ทางการเมือง เพื่อให้ใช้อำนาจสนับสนุนในทางที่ไม่ถูกต้อง ควรแต่อย่างไรก็ตามการเมืองกับตำรวจยังคงต้องมีความสัมพันธ์กันต่อไป โดยอยู่บนพื้นฐานของการทำงานร่วมกัน และเคารพหน้าที่ความรับผิดชอบของกันและกัน

6. การแยกความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับการเมืองไทยให้น้อยลงกว่าเดิม โดยการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมตำรวจไปสู่ระดับล่างคือระดับสถานีตำรวจให้มากขึ้นมีอำนาจตัดสินใจ และวินิจฉัยสั่งการได้เลย โดยไม่ต้องเสนอรายงานหรือขอรับคำสั่งปฏิบัติจากระดับสูง เพราะการที่กรมตำรวจเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวางในขณะ เดียวกับที่มีอธิบดีกรมตำรวจเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดเพียงบุคคลเดียว จึงเป็นการง่ายถ้ารัฐบาลหรือนักการเมืองสามารถที่จะควบคุม มีอิทธิพลเหนืออธิบดีกรมตำรวจ กิจการตำรวจทั้งหมดจะต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของนักการเมือง หรืออธิบดีกรมตำรวจอาจใช้อำนาจในการบังคับบัญชาสั่งการให้ตำรวจเป็นกองกำลัง หรือเป็นอำนาจต่อรองเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองได้

7. ปรับปรุงด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมให้เกิดประสิทธิภาพ

- การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยพิจารณาจัดสายตรวจที่มีประสิทธิภาพให้เหมาะสมกับอัตราส่วนประชากรและสภาพปัญหาอาชญากรรม เพื่อปิดช่องโอกาสของคนร้าย ความรวดเร็วในการไปถึงสถานที่เกิดเหตุหลังจากได้รับแจ้ง ความเพียงพอของตุ้มยา จุดสกัด ด่านตรวจ และการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว และเอาใจใส่ในการติดตามจับกุมคนร้ายการดำเนินกรปราบปรามเรื่องยาเสพติด

อธิบาย ข บ่อนการพนันและการกวดขันสถานบริการ ไม่ให้มีการเสพยาเสพติด หรือ เป็นแหล่งมั่วสุมอาชญากรรมหรือ เปิดเกินเวลาที่กำหนด และสนับสนุนให้ภาค เอกชนใช้ระบบป้องกันภัยและแจ้งเหตุโดย เฉพาะสถานประกอบการที่มีเงินสด หมุนเวียนจำนวนมาก

- ด้านการอำนวยความสะดวกยุทธธรรม ต้องเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพงาน สอบสวนให้ดีขึ้นทั้งด้านกระบวนการปรับลดขั้นตอนและวิธีในการดำเนินการสอบสวน ที่ไม่จำเป็นเพื่อให้งานสอบสวนสามารถดำเนินการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่าง รัดกุม ง่าย สะดวกและรวดเร็วขึ้น และการเอาใจใส่ในการดำเนินการและความ เที่ยงธรรม รวมทั้งเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนให้สมดุลกับปริมาณงาน สร้างผู้ ชำนาญงานสอบสวนให้มีช่วง เวลาของการทำงานในสายงานสอบสวนยาวนานขึ้น นอกจากนี้จะต้องปรับปรุงพัฒนางานสืบสวนให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบ- ปราบอาชญากรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปรับปรุงพัฒนางานทะเบียนประวัติ อาชญากร งานพิสูจน์หลักฐาน งานนิติเวช งานข้อมูลข้อสนเทศและเทคโนโลยีที่ เกี่ยวข้องกับวิทยาการตำรวจให้สามารถสนับสนุน และส่งเสริมการสืบสวนสอบสวน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- ด้านการให้บริการประชาชน ต้องอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ความเสมอภาคและการใช้กริยาวาจาให้สุภาพ ประชาชนต้องเสียเวลามากในการ ติดต่อราชการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจควรชี้แจงให้เข้าใจ

- ด้านการอำนวยความสะดวก และการควบคุมจราจรต้องปรับปรุง ประปรุงเรื่องความเพียงพอของเจ้าหน้าที่จราจร และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการ อำนวยความสะดวกและทดแทนภาวะขาดแคลนกำลังพล ให้ความเป็นธรรมในการ ปฏิบัติตามกฎหมาย เครื่องครัดและจับกุมผู้กระทำความผิดกฏจราจร การจัดระบบการ จราจร การเคลื่อนตัวและการไหลเวียนของกระแสการจราจร เป็นไปอย่างคล่องตัว การติดตั้ง เครื่องหมายและสัญญาณจราจรให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และเห็นได้ชัดเจน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจราจรให้ประชาชนทราบ

- ด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ต้องปรับปรุงการปฏิบัติงานของตำรวจ ชุมชนสัมพันธ์ในด้านความสนใจของตำรวจในการออกเยี่ยมเยียน หรือพบปะประชา ชน การมีส่วนร่วมหรือช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชน การเผยแพร่ให้ประชาชนได้ ทราบเกี่ยวกับวิธีการป้องกันอาชญากรรม และการติดต่อกับตำรวจบนสถานีตำรวจ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือบริการประชาชน เพื่อบรรเทาสาธารณภัย

8. การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจควรรักษาใช้ระบบคุณธรรม ไม่ควรใช้ระบบอุปถัมภ์ เล่นพรรคเล่นพวก หรือความเกรงใจ หรืออำนาจเงินตรา ถ้าการแต่งตั้งใช้ระบบคุณธรรม ก็ทำให้ได้ตำรวจที่ดีมีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงาน โดยแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ จะทำให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการตำรวจทั่ว ๆ ไป

ในอนาคตข้างหน้าหากรูปแบบการเมืองการปกครองเปลี่ยนแปลงไป มีการกระจายอำนาจไปส่วนภูมิภาค จังหวัดต่าง ๆ หรือท้องถิ่นมากขึ้นและในส่วนของตำรวจก็อาจมีการกระจายอำนาจไปสู่หน่วยในส่วนภูมิภาค หรือท้องถิ่นเช่นกัน รูปแบบการแต่งตั้งหมุนเวียนข้าราชการตำรวจทั่วประเทศเช่นในปัจจุบัน อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงโดยอาจจะมีการแต่งตั้ง เฉพาะบางหน่วยที่เป็นหน่วยงานส่วนกลางเท่านั้น ส่วนในส่วนภูมิภาค จังหวัด หรือท้องถิ่นต่าง ๆ อาจมีการหมุนเวียนได้เฉพาะในจังหวัด ผู้ที่เข้ารับราชการเมื่อเลือกเข้ารับราชการในจังหวัดใดจะต้องสังกัดอยู่ในจังหวัดนั้นตั้งแต่นั้นเริ่มต้น เพียงแต่ในการศึกษาอบรมในวิชาชีพตำรวจอาจให้สถาบันการศึกษาส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการให้ แนววิธีการดังกล่าวอาจทำให้การให้ความสำคัญต่อสังคมชุมชนที่ตนรับราชการอยู่มีมากขึ้นกว่าที่ยึดองค์การตำรวจเป็นหลักเหมือนเช่นในปัจจุบัน เพราะข้าราชการตำรวจจะไม่สามารถย้ายจากจังหวัดหนึ่งไปสู่จังหวัดอื่น ๆ เหมือนในปัจจุบัน

9. สถานีตำรวจเป็นหน่วยงาน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการให้บริการประชาชนของกรมตำรวจ เป็นหน่วยงานแก้ปัญหาความทุกข์ร้อนของประชาชน โดยหน้าที่หลักของตำรวจในระดับสถานีตำรวจคือ "ผู้พิทักษ์ รั้งชีพและบริการประชาชน" ตำรวจนั้นเป็นข้าราชการเพียงหน่วยเดียวที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด จึงค่อนข้างจะเป็นไปได้ยากที่การกระทำใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานการณ์หนึ่งจะเป็นที่พอใจของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย แม้ว่ากรกระทำนั้น ๆ จะมีประสิทธิภาพและคุณภาพยอดเยี่ยมแห่งของตำรวจก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีตำรวจจะต้องยึดมั่นในหลักกฎหมาย และความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติงานให้บริการประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการด้วยความรวดเร็ว สุภาพอ่อนโยน เสมอภาค เป็นธรรม และมีอัธยาศัยไมตรีต่อประชาชนด้วยดี ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ที่กำหนดไว้ โดยต้องระลึกเสมอว่า การเรียกร้องผลประโยชน์ใด ๆ จากประชาชนโดยมิชอบ เป็นการผิดกฎหมายและทำลายภาพลักษณ์ ชื่อเสียง เกียรติภูมิของกรมตำรวจ ทั้งนี้ให้กำหนดเป้าหมายของการบริการไว้ว่าจะต้องได้รับความพึงพอใจจากประชาชน

ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะนำไปสู่ความรัก ความประทับใจ และความร่วมมือจากประชาชนทุกคนในสังคม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมอีกด้วย

10. จัดแบ่งการทำงานของตำรวจเป็น 3 สายงาน โดยเปลี่ยนระบบเงินเดือนเสียใหม่ โดยให้เงินเดือนตามความสามารถ มี

10.1 สายปฏิบัติการ (line หรือ operation) ต้องได้รับเงินเดือนสูงพอที่จะไม่เดือดร้อนที่จะต้องไปหารายได้พิเศษ มีสวัสดิการที่ดี เพราะตำรวจสายนี้ต้องปฏิบัติภารกิจที่เสี่ยงต่ออันตรายอาจต้องเสียชีวิตในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงต้องให้ความมั่นคงต่อผู้ที่เป็นตำรวจและครอบครัว

10.2 สายสนับสนุน (staff) มีสถานภาพเหมือนข้าราชการธรรมดาของตำรวจก่อนใช้ พ.ร.บ.ตำรวจ พ.ศ.2521 รับเงินเดือนและสวัสดิการเหมือนข้าราชการตำรวจทั่วไป

10.3 สายชำนาญการ (professional) คือหน่วยที่สนับสนุนแต่มีคุณวุฒิที่อยู่ในสาขาที่กรมตำรวจขาดแคลน เช่น หมอ พยาบาล วิศวกร วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ตำรวจที่อยู่ในสายนี้จะต้องได้รับเงินเดือนและสวัสดิการเป็นที่พอใจ มิฉะนั้นก็อาจ "สมองไหล" หนีไปอยู่กับภาคเอกชนที่จ่ายค่าจ้างให้สูงกว่ามาก

การแบ่งสายงานลักษณะดังกล่าว จะทำให้ประชาชนเห็นภาพกรมตำรวจได้ชัดเจน ตำรวจเองก็จะมีความมั่นคงในการทำงานที่ตนรับผิดชอบ การเจริญเติบโตในหน้าที่การงานก็มองเห็นได้ชัดสายใครสายมันเล็กวิ้ง เต็มกันเสียที จัดระบบการบริหารให้มีคุณธรรม และให้ประชาชนมีส่วนร่วมและช่วยเหลือตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและควบคุมดูแลตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจ

11. การให้บริการประชาชนที่ดีของตำรวจจะเป็นการสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการให้ความร่วมมือกับตำรวจ
- 2) เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดปัญหาอาชญากรรม
- 3) เพื่อจะให้ประชาชนมีความรับผิดชอบและเคารพต่อคำสั่ง

กฎ ระเบียบ และกฎหมายของสังคม

- 4) เพื่อให้กรมตำรวจมีภาพพจน์ที่ดีต่อประชาชน

การที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนจะต้องร่วมมือ

ร่วมใจกันบริการรับใช้ประชาชนและสังคมอย่างเต็มความสามารถ

12. การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม การป้องกันปราบปรามและจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นการแก้ปัญหาอาชญากรรมที่ส่วนปลายของปัญหาทั้งสิ้น นั่นหมายถึงการรอให้ปัญหาเกิดขึ้นแล้วตำรวจจึงเข้าไปดำเนินการ การตรวจและการปราบปรามจะป้องกันและลดปัญหาได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น รากเหง้าของปัญหาหรือต้นเหตุแห่งปัญหามักฝังอยู่ที่ครอบครัวและชุมชน ประกอบกับกำลังตำรวจที่ไม่เพียงพอที่จะตรวจตราได้ทั่วถึง ดังนั้น การจะป้องกันและแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพที่แท้จริงจึงอยู่ที่ชุมชน โดยการสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนของตนเอง

การนำชุมชนเข้าสู่บทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจะเป็นไปตามหลักการที่ให้ชุมชนมีอำนาจในการบริหารดูแลแก้ไขปัญหามาของชุมชนเองตามหลักการ (community - owned government) ที่ช่วยให้ชุมชนเห็นถึงศักยภาพของตนเอง จัดการแก้ไขปัญหามาโดยไม่ต้องรอให้รัฐบาลคอยส่งมอบบริการให้ แต่การจะกระทำให้สำเร็จได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเข้าไปปฏิบัติงานในชุมชนในแบบใหม่ คลุกคลีและมองปัญหาจากจุดยืนของประชาชนในชุมชน พลุกเฝ้าชุมชน ชักนำ ให้ประชาชนในชุมชนร่วมแรงร่วมใจกันแก้ไขปัญหามาของตนเอง การปรับบทบาทของตำรวจอย่างเหมาะสม จะสามารถช่วยพัฒนาให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพที่เพิ่มพูนในการป้องกันและแก้ไขปัญหามาอาชญากรรมของตนเองได้มากที่สุด วิถีทางนั้นเป็นวิถีทางที่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยพลั้งแห่งความร่วมมือของทุกฝ่ายจะช่วยนำความสงบเรียบร้อยมาสู่สังคม

13. ปรับระบบการประชาสัมพันธ์ ให้เป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุก หรือเชิงก้าวหน้า โดยพิจารณาถึงการให้ประชาชนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายของกรมตำรวจ สถานีวิทยุกระจายเสียงอื่นๆ สถานีวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ติวไปรษณีย์ (ติว ป.ณ.) ตลอดจนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในระบอบอินเทอร์เน็ต (internet) สร้างความสัมพันธ์กับประชาชน แทรกความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม ตลอดจนกำหนดช่องทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมหรือบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารในการป้องกันอาชญากรรม และแก้ไขปัญหามาสังคมอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง การประชาสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของการบริการ สถานีตำรวจ จะต้องปรับปรุงงานด้านประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะยังมีประชาชนไม่ทราบสถานที่ตั้งของสถานีตำรวจตลอดจนป้ายบอกทิศทางไปสถานีตำรวจและคำชี้แจงแนะนำกับประชาชนผู้มาขอรับบริการต่าง ๆ นอกจากนี้ควรขยายงาน

ปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ โดยให้สายตรวจทุกนายใช้วิธีการชุมชนสัมพันธ์มาใช้งาน สายตรวจปกติ และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการป้องกันและร่วมปราบปรามอาชญากรรม

14. การปรับปรุงสถานที่ทำการ ควรปรับปรุงสถานีตำรวจ หรือสถานที่ทำงานของตำรวจให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และเหมาะสมกับการบริการ ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ โดยยึดหลักที่ว่า พื้นที่ให้บริการที่มีประชาชนมาติดต่อ จะต้องอยู่รวมกันและต่อเนื่องกัน ในชั้นของตัวอาคารที่ประชาชนสะดวกที่สุด และแยกพื้นที่ไม่เกี่ยวกับประชาชนติดต่อออกไปต่างหาก ไม่ปะปนกัน เพื่อให้การบริการเสร็จสิ้น ณ จุดเดียว จัดที่จอดรถสำรองไว้สำหรับผู้มาติดต่อ รวมทั้งจัดห้องสุขา และสถานที่นั่งรอให้พอเพียง สำหรับตัวแบบที่จะมาสนับสนุนแนวความคิด ในการปรับปรุงอาคารสำนักงานเพื่อแสวงหาความพึงพอใจจากผู้ให้บริการ คือ อาคารสำนักงานธุรกิจเอกชน จะมีการตกแต่งภายในอาคารให้ดูสง่า สวยงาม และ สะดวกสบาย เช่น ห้องรับแขก หรือห้องรับรองลูกค้าที่มารอคอยการให้บริการ จะต้องตกแต่งให้มีความสวยงามน่านั่ง รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมภายในให้มีแสง สี เสียง อุดมภูมิ ที่เหมาะสม ซึ่งในอนาคตข้างหน้า ถ้าเกิดมีสถานีตำรวจเอกชนขึ้นมา แข่งกับสถานีตำรวจของรัฐบาล ประชาชนอาจจะหันไปใช้บริการของสถานีตำรวจ เอกชนมากกว่าสถานีตำรวจของรัฐบาลก็ได้ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนในปัจจุบันก็คือ ในเรื่องของโรงพยาบาลรัฐบาลกับโรงพยาบาลเอกชน ประชาชนจะหันไปใช้บริการจากโรงพยาบาลเอกชนมากกว่า ทั้ง ๆ ที่ค่ารักษาพยาบาล โรงพยาบาลเอกชนจะแพงกว่าโรงพยาบาลรัฐบาลมากก็ตาม ทั้งนี้เพราะจัดสถานที่และบริการดีกว่าโรงพยาบาลของรัฐบาล

15. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และระบบการติดต่อสื่อสาร ให้พอเพียงกับภารกิจ ปัญหาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะและเครื่องมือสื่อสารมีจำนวนจำกัดเนื่องจากขาดงบประมาณในการจัดหา ปัญหานี้เป็นปัญหาที่เป็นมานานและเกือบทุกสถานีตำรวจนับว่าเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องไปถึงการบริการของประชาชนด้วย โดยเฉพาะระบบการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีความสำคัญและมีผลกระทบอย่างมากต่อการบริการ ไม่ว่าจะเป็นระบบโทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร มีน้อย ไม่สามารถสนองต่องานบริการได้เพียงพอ ซึ่งความพึงพอใจในเรื่องความรวดเร็วของข้อมูลข่าวสาร ถือได้ว่าเป็นเครื่องชี้วัดในการบริการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ดังนั้นจึงควรรีบดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว เพื่อการบริการที่ดี ทั้งนี้ โดยตั้งงบประมาณขอสนับสนุนไปทางหน่วยเหนือไปทางหนึ่ง และแสวงหาความร่วมมือขอความ

สนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่อีกทางหนึ่ง เพราะเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ขอสนับสนุนก็เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการบริการประชาชนในชุมชนนั้น ๆ โดยตรง

16. การพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ในระบบราชการจะมีสายการบังคับบัญชาสั่งการที่ยาว และมีขั้นตอนการปฏิบัติมากมาย ซับซ้อน ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน เห็นควรกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้ปฏิบัติงานบริการให้มากที่สุด โดยพิจารณาตัดสายการพิจารณาสั่งการที่ไม่จำเป็นให้เหลือน้อยลง และปรับปรุงระบบและวิธีการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การให้บริการที่ดี ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

17. การปรับแก้พฤติกรรมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับเรื่องกริยาท่าทาง คำพูด การควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกต่าง ๆ ที่เป็นสื่อความหมายของอารมณ์และจิตใจ ควรมีการแก้ไขเพราะพฤติกรรมของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาระดับต่าง ๆ ของสถานีตำรวจจะต้องสนใจและเอาใจใส่ ทำการฝึกอบรม ชี้แจง ปลุกเร้าจิตสำนึกและทัศนคติในการปฏิบัติงาน เร่งรัดการเสริมสร้างอุดมคติ ระเบียบ วินัย คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้ข้าราชการตำรวจหันมาสนใจและให้ความร่วมมือแก้ไขพฤติกรรม เพราะท่าทีที่เป็นมิตรของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใช้บริการ การพูดจาเพราะ การมีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ยิ้มแย้มขณะให้บริการ และความอ่อนน้อมถ่อมตน ใฝ่ผู้มาติดต่อ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ดึงดูดความรักความศรัทธาจากประชาชนให้มีต่อตำรวจ อบรมและปลุกจิตสำนึกให้ตำรวจมีความสำนึกต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ ตั้งใจปฏิบัติงาน เสียสละ อุทิศตนให้กับงานให้สมกับความเป็น "ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์" ที่แท้จริง และต่อนี้ก็อยู่เสมอว่า ตำรวจเป็นผู้รับใช้ประชาชน

18. การปรับปรุงความรู้เกี่ยวกับงานบริการ สาเหตุหนึ่งที่ประชาชนผู้ใช้บริการไม่พึงพอใจในการบริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ น่าจะมาจากตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใช้บริการยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในงานด้านบริการอย่างแท้จริง เพราะการขาดความรู้ความเข้าใจในการทำงานเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดปัญหาในการทำงาน ซึ่งงานแนวความคิดของการบริการลูกค้าของภาคธุรกิจ พนักงานทุกคนที่ทำงานจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี ผู้บริการลูกค้าจะต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับสินค้าที่ตนขาย รู้เกี่ยวกับบริการที่ให้ รู้ข้อมูลหรือรู้จักองค์การที่ตนอยู่ รู้ว่าจะต้องทำงานอะไรบ้างให้สำเร็จลุล่วง รู้จักวิธีแก้ไขปัญหา และรู้จักชื่อลูกค้า

ประจำ ดังนั้น จึงควรจะได้มีการจัดอบรมสัมมนา ข้าราชการตำรวจในสังกัด ให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านบริการในหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นอย่างดี ตลอดจนจัดให้มีการดำเนินงานด้านบริการของภาคเอกชนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาปรับปรุงการบริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

19. การปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ให้บริการ ให้มีทัศนคติที่ดีต่อประชาชนผู้รับบริการ โดยเสมอภาคและยุติธรรม ไม่แบ่งแยกว่าเป็นคนรวยหรือคนจน เพราะการบริการที่ดีนั้น ผู้ให้บริการจะต้องถือว่าผู้ใช้บริการเป็นบุคคลสำคัญ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่รับใช้ประชาชน ไม่ใช่เป็นนายประชาชน ฉะนั้นจะต้องปฏิบัติหน้าที่บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ เสมอภาคและบริสุทธิ์ยุติธรรม

20. การสรรหาคณากรที่มีคุณภาพสูงสุด ความสำเร็จของกรมตำรวจขึ้นอยู่กับคุณภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่าความเหมาะสมทันสมัยของเครื่องมือเครื่องใช้ ตำรวจที่จัดเป็นหัวใจของกรมตำรวจที่มีประสิทธิภาพสูงจะต้องมีคุณลักษณะ 2 ประการ ได้แก่ ความซื่อตรง และความตั้งใจในการอุทิศตนเพื่องานกล่าวอีกนัยหนึ่ง หน่วยตำรวจจะดีเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับผลรวมของแต่ละคนในหน่วยนั้น ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งไร้สมรรถภาพ ขาดการฝึกอบรม และหย่อนวินัยเป็นต้น เหตุของความด้อยคุณภาพในการบริการประชาชน ตำรวจเช่นนี้จะทำลายชื่อเสียงของหน่วยและจะทำให้ประชาชนมีทัศนคติในทางลบต่อตำรวจทั่วทั้งประเทศในกรมตำรวจที่มีลักษณะก้าวหน้าทันสมัย ย่อมไม่มีที่ว่างสำหรับตำรวจที่ไร้เวลาเฉื่อยชา ชุ่มช้ำม เกียรติจรรยา ไม่สุจริต หรือหลุดจากลัทธิกรอบและถ้าบุคคลประเภทนี้ยังคงปรากฏอยู่ในหน่วยงานใด ย่อมเป็นดัชนีบ่งบอกถึงหัวหน้าหน่วยงานนั้นบกพร่องละเลยต่อหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยปกติแล้วตำรวจมักจะเกี่ยวข้องกับประชาชนในสภาวะการณ์คับขัน ซึ่งก่อให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ กล่าวคือ การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างตำรวจและประชาชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในขณะที่ประชาชนตกอยู่ในความทุกข์ยาก ความเดือดร้อน หรือตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และในงานประจำแต่ละวัน เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องติดต่อสัมพันธ์กับผู้ร้าย ผู้ทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นบุคคลที่ไร้คุณธรรม ดังนั้นจึงอาจถูกขู่ข่ม หรือถูกดูหมิ่นดูแคลนจนเกิดอารมณ์โหมเหิม ฉุนเฉียวได้ ในขณะที่ประชาชนก็ตั้งความหวังไว้สูงที่จะได้รับความยุติธรรมและความช่วยเหลือจากตำรวจที่มีความซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว กล้าหาญ มั่นคงทางจิตใจ เฉลียวฉลาด และเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ดังนั้นการสรรหาคณากรที่จะเข้ามาเป็นตำรวจจะต้องพิจารณาคัดเลือกอย่างรอบคอบเป็นพิเศษ เพื่อจะได้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับภารกิจมาปฏิบัติหน้าที่ และเนื่อง

จากตำราจว่าเป็นผู้รักษากฎหมาย สามารถถืออาวุธได้ในยามปกติ และต้องปฏิบัติตนเท่าที่อยู่ในสภาวะกดดันอยู่ตลอดเวลา จำเป็นจะต้องให้มีการตรวจสภาพจิตใจจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญก่อนว่ามีความปกติหรือผิดปกติทางสภาพจิตใจหรือไม่ ทั้งนี้เป็นการป้องกันการก่อเหตุสะเทือนขวัญ

21. บุคลิกภาพของตำรวจเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการของตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนในทางที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับวิถีทางแห่งประชาธิปไตยที่เป็นการปกครองโดยประชาชนของประชาชนและเพื่อประชาชน ทั้งนี้เนื่องจากตำรวจเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ถ้าหากตำรวจเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เป็นประชาธิปไตย ก็จะเป็นการเชื่อมั่นได้ว่าประชาชนจะพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยจะมีทัศนคติที่ว่า ตำรวจคือผู้รับใช้ประชาชน ไม่ใช่ชนายของประชาชน ดังนั้นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกต่อประชาชนก็จะเป็นไปในทางที่ดีเช่นให้เกียรติและยกย่องประชาชน ไม่กดขี่ข่มเหงหรือรังแกประชาชน มองเห็นประชาชนเป็นมิตรที่มีฐานะเสมอภาคเช่นเดียวกับตำรวจ เป็นต้น ในทางตรงกันข้ามถ้าหากตำรวจมีบุคลิกภาพในทางอำนาจนิยม พฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกต่อประชาชนก็จะเป็นไปในทางลบ เช่น อาจกดขี่ข่มเหงประชาชน ดูหมิ่นเหยียดหยามประชาชน หรือแสดงความไม่เป็นมิตรต่อประชาชน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เมื่อตำรวจมีทัศนคติและพฤติกรรมดังกล่าวนี้ ย่อมทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นจะต้องปรับปรุงบุคลิกภาพที่เป็นประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองด้วยความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

22. ในฐานะที่ตำรวจเป็นคนของประชาชนการปฏิบัติหน้าที่ ต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกหมู่เหล่า ชุมชน สังคม และการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น จำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการอบรมสัมมนาให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งในที่นี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดฉบับหนึ่งของประเทศไทย เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกในประวัติศาสตร์รัฐธรรมนูญไทยที่ประชาชนชาวไทยได้มีส่วนร่วมในการร่างอย่างแท้จริง โดยมีสาระสำคัญที่มุ่งส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญดังกล่าว เพื่อที่

จะได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในเรื่องสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน อาทิเช่น มาตรา 26 การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐ ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพของประชาชน มาตรา 237 การจับกุมและคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล...และ จะต้องนำตัวไปศาลภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ถูกจับ และมาตรา 238 การ กักขังที่เรือนจำจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาล...ฯลฯ เพื่อจะ ได้ไม่ล่วงละเมิดสิทธิ มิฉะนั้นจะเป็นฝ่ายที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีแทนก็ได้ นอกจากนี้ อบรมและชี้แจงให้ตำรวจมีความเป็นกลางทางการเมือง ไม่สนับสนุนนักการเมือง ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เพื่อการแสวงหาและพิทักษ์รักษาอำนาจ

23. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดให้ดำเนินการจัดการทุจริตใน บ้านเมือง โดยได้มีการตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) เพื่อตรวจสอบนักการเมืองและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ดังนั้นกรมตำรวจจะ ก่อถึงเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติ มิชอบ ฉ้อราษฎร์บังหลวง การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบหรือรีดไถประชาชน ให้หมดสิ้นไปจากกรมตำรวจให้จงได้

24. ตามหลักการบริหารการจัดการที่มีประสิทธิภาพจะประกอบด้วย 4 MT คือ คน (man) เงิน (Money) การจัดการ (management) วัสดุอุปกรณ์ (material) และเทคโนโลยี (technology) ตัวที่มีปัญหามากที่สุดคือคน(man) การบริหารงานบุคคลจึงเป็นสิ่งที่ยากลำบาก โดยเฉพาะการบริหารงานตำรวจ ทำอย่างไรจะควบคุมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม และปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว สิ่งหนึ่ง คือการปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่ ทำงานอย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะต้องสร้างค่านิยมในการดำรงชีวิตเป็นคนดี มีคุณธรรม และศีลธรรม ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด มัธยัสถ์ อดออม หันมานิยมใช้ สินค้าไทย ไม่นิยมสินค้าต่างประเทศ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้ตำรวจมี ชีวิตอย่างพอเพียง ไม่เดือดร้อน จึงเป็นผลให้ตำรวจไม่ทุจริตคอร์รัปชัน ประการ สำคัญข้าราชการตำรวจผู้ใหญ่จะต้องปฏิบัติตัว เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับข้าราชการ ตำรวจชั้นผู้น้อย ดังคำกล่าวของ พล.ต.อ.วสิษฐ เดชกุญชร อดีตรองอธิบดี กรมตำรวจ "ถ้าหัวไม่ส่าย หางก็ไม่กระดิก"

25. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น จะต้องกวัดข้นควบคุมการปฏิบัติงาน และ ความประพฤติของข้าราชการตำรวจอย่างใกล้ชิดและดูแลเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้ตำรวจปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ปฏิบัติงานแบบเฉื่อยและ เข้าขาม เป็นขาม และเพื่อป้องกันมิให้ตำรวจทุจริตประพฤติมิชอบ รีดไถ หรือเก็บส่วนจาก ประชาชน หรือยับยั้งตำรวจผู้น้อยมิให้แตกแถวได้ สาเหตุที่ตำรวจผู้น้อยทุจริตก็ เพราะเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้โดยสรุปไม่พอแต่กลับถูกชีวิตความเป็น ตำรวจนั่นเองบังคับให้กินและใช้เกินกำลังความสามารถของตน จะเห็นว่าเมื่อจบ จากโรงเรียนพลตำรวจ และได้รับบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพลตำรวจเงิน เดือน ๆ ละ ไม่กี่พันบาท ต้องตะเกียกตะกายหาจักรยานยนต์ส่วนตัวคนละคัน เป็น พกส่วนตัวคนละกระบอก เครื่องรับส่งวิทยุส่วนตัวคนละเครื่อง หรือเครื่องโทรศัพท์ มือถือส่วนตัวคนละเครื่อง สิ่งเหล่านี้หาได้ง่ายด้วยการซื้อเงินผ่อนทั้งสิ้น นอกจากนี้ บ้านพักของทางราชการมีไม่เพียงพอ ต้องเช่าห้องพักอยู่อาศัย เพราะฉะนั้น ตำรวจชั้นผู้น้อยแทบทุกคนจึง เริ่มชีวิตราชการด้วยการเป็นหนี้สิน และต้องดิ้นรนหา เงินเพื่อไปใช้หนี้ ยิ่งไปแต่งงานมีครอบครัวเข้าด้วย ภาระในการเลี้ยงดูลูกเมียก็ ตามมา จึงเป็นเหตุให้มีการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาจะต้องเอาใจ ใสและกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งราชการและส่วนตัวโดยปรับปรุงการให้สวัสดิการ ต่าง ๆ และผลประโยชน์ตอบแทนให้เพียงพอ โดยเฉพาะกรมตำรวจต้องจัดหา อุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจให้เพียงพอ และต้องเป็นของที่มีคุณภาพไม่ใช้ของ เก๊ที่ประเมินมูลาราคาต่ำของแท้ ประการสำคัญผู้บังคับบัญชาเองจะ ต้องไม่แตกแถวด้วยการแสดงความกินอยู่ที่เพียงพอ

26. ตำรวจที่ดีต้องยึดมั่นในอุดมคติและจริยธรรมตำรวจ ในปัจจุบันนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งในด้านวินัย ความประพฤติและการปฏิบัติ งานจากประชาชนอย่างกว้างขวาง ทำให้ภาพจน์ของตำรวจอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ทั้งนี้เพราะงานตำรวจเป็นงานที่ทำทลายความรู้ความสามารถ ความกล้าหาญ เสี่ยงต่อภัยอันตรายและความทรหดอดทน ยากที่บุคคลอื่นจะเข้าใจได้ลึกซึ้งและถูก ต้อง โดยลักษณะของงานตำรวจการปฏิบัติจะกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ และผล ประโยชน์ของประชาชน ซึ่งมักจะไปขัดขวางการกระทำต่าง ๆ ที่ละเมิดกฎหมาย และระเบียบหลักเกณฑ์ของสังคมที่ด้อยตลอดเวลาโดยเฉพาะผู้มีอิทธิพล หรือผู้ต้อ การอภิสิทธิ์แม้ว่ากรมตำรวจจะได้พยายามกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้ข้าราชการ ตำรวจเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในงานสาขาต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ และในการ ปฏิบัติงานก็มีการควบคุมยึดถือกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและวินัยตำรวจ อย่างเคร่งครัดในทุกระดับ จัดหลักสูตรการฝึกอบรมทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและ ให้เป็นผู้ที่สามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่มีการทดสอบสมรรถภาพและประเมินผล

อยู่ตลอดเวลา แม้ว่าจะมีการดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม กรมตำรวจก็ยังไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรมตำรวจมีอย่างกว้างขวาง ทั้งด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสืบสวนสอบสวน และการบริการประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น การที่จะให้งานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นบรรลุผล เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเป็นผู้มี "จริยธรรมตำรวจ" เป็นเครื่องมือชี้แนะในการปฏิบัติหน้าที่ให้ไปสู่เป้าหมายของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่แท้จริง

1. คุณธรรมตำรวจ

ข้าราชการตำรวจจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ ดังนี้

1.1 การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

1.2 การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดีนั้น

1.3 การอดทน อดกลั้นและอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

1.4 การรู้จักระวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

2. ค่านิยมของตำรวจ

ข้าราชการตำรวจจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามค่านิยมของตำรวจ 5 ประการ ตามที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ ดังนี้

2.1 พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

2.2 ประหยัดและออม

2.3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

2.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

2.5 มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

3. อุดมคติของตำรวจ

ข้าราชการตำรวจต้องยึดถือและปฏิบัติตามอุดมคติของตำรวจ 9 ประการ ตามที่กรมตำรวจได้ประกาศไว้แล้ว ดังนี้

- 3.1 เคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่
- 3.2 กรุณาปราณีต่อประชาชน
- 3.3 อุดหนุนต่อความเจ็บใจ
- 3.4 ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก
- 3.5 ไม่มั่งกมากในลาภผล
- 3.6 มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อปวงชน
- 3.7 ดำรงตนอยู่ในความยุติธรรม
- 3.8 กระทำการด้วยปัญญา
- 3.9 รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

สุดท้ายผู้วิจัยขอฝากปรัชญาในการพัฒนาของพลตำรวจโทเสรี เตมียเวส วีระบุรุษนาถและคนไทยตัวอย่าง ประจำปี พ.ศ.2522 ซึ่งถือว่าเป็นสุดยอดของปรัชญา การพัฒนา กล่าวคือ การพัฒนาจะต้องเริ่มต้นขึ้นจากตัวเองก่อน ท้ายที่สุดสังคมก็จะพัฒนา เพราะทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

"จะปลูกพืช ต้องเตรียมดิน

จะกิน ต้องเตรียมอาหาร

จะพัฒนาการ ต้องเตรียมประชาชน

จะพัฒนาคน ต้องพัฒนาที่จิตใจ

จะพัฒนาใครเขา ต้องพัฒนาตัวเราก่อน"